

PODNIKAVOST

DOVEDNOSTI POTŘEBNÉ PRO ŽIVOT
V RYCHLE SE MĚNÍCÍCH PODMÍNKÁCH

PROČ PODNIKAVOST?

Chceme pomáhat uspět ve světě, který se neustále mění.

Chceme udržet mladé lidi v regionu.

Chceme, aby tady pracovali, zakládali firmy, zaměstnávali ostatní.

Chceme podporovat schopnost využívat příležitosti a nápady a vytvářet z nich hodnoty pro ostatní.

Výchova k podnikavosti propojuje vzdělávání s praktickým životem, stírá hranice mezi vzděláváním, prací a aktivním občanstvím. Trénuje obecné dovednosti, uplatnitelné průřezově napříč všemi obory a oblastmi života.

Podle [EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework - Evropský rámec klíčové kompetence k podnikavosti](#)

se kompetencí k podnikavosti rozumí
schopnost využívat příležitosti a nápady a vytvářet z nich hodnoty pro ostatní.

První oblast: NÁPADY A PŘÍLEŽITOSTI

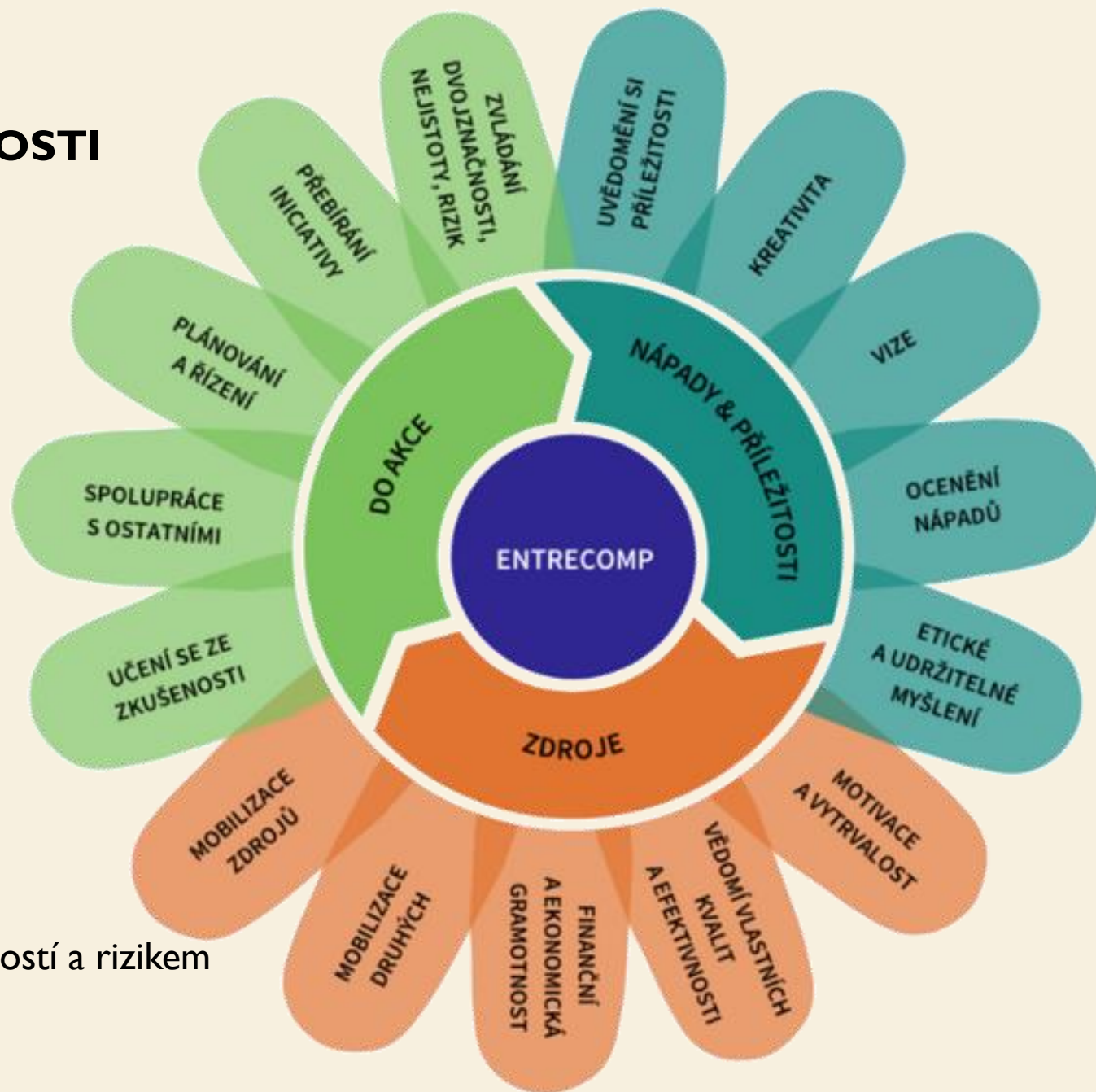
- Vidění a vyhledávání příležitosti
- Tvořivost – kreativita
- Vize
- Zhodnocení nápadů
- Etické a udržitelné myšlení

Druhá oblast: ZDROJE

- Vědomí vlastních kvalit a efektivnosti
- Motivace a vytrvalost
- Mobilizace zdrojů
- Finanční a ekonomická gramotnost
- Mobilizace ostatních

Třetí oblast: DO AKCE

- Přebírání iniciativy
- Plánování a management
- Vyrovnávání se s nejistotou, nejednoznačností a rizikem
- Spolupráce s ostatními
- Učení se skrze zkušenost

NÁPADY A PŘÍLEŽITOSTI

Vidění a vyhledávání příležitostí	Tvořivost – kreativita	Vize	Zhodnocení nápadů	Etické a udržitelné myšlení
<p>Naučte žáky používat fantazii, vidět příležitosti a tvořit z nich hodnoty. Rozhlížejte se kolem sebe a začněte u každodenních maličkostí. Žáci ať rozkrývají potřeby spolužáků, prostředí školy i místa, kde žijí.</p>	<p>Nechte žákům prostor zvědavě nahlížet na problémy, které mají více řešení. Podpořte je v umění rozvíjet kreativní nálady v týmu, popsat je nebo vizuálně vyjádřit.</p>	<p>Ukažte žákům cestu, jak při práci směřovat ke své vizi budoucnosti. Vnímat ji jako nezbytný krok pro přetvoření nápadů v reálné akce. Potřebují v tom vidět smysl. Jen tak se cílevědomě a zodpovědně rozhodnou o svém dalším vzdělávání a budoucí profesi, s ohledem na své potřeby.</p>	<p>Každý nápad se cení a za každým nápadem může být pro žáka určitá hodnota. Nechte ho uvést, jakou hodnotu může mít i pro ostatní, posoudit přínos navržených aktivit z různých úhlů pohledu.</p>	<p>Rozlište a pojmenujte hodnoty pro sebe i pro společnost. Vedte žáky k uvědomění, za co by měli být zodpovědní. Nechte je vyhodnotit následky a dopady příležitostí a činů na cílovou komunitu, trh, společnost a životní prostředí.</p>

NÁPADY A PŘÍLEŽITOSTI

Doporučené nástroje a aktivity pro rozvoj podnikavých dovedností **NÁPADY A PŘÍLEŽITOSTI**

- badatelsky orientovaná výuka
- odborníci z praxe (mentoři)
- projekty a projektové dny
- stínování ve firmách a organizacích
- exkurze
- aktivita z učitele na žáka, např. žáci učí žáky
- soutěže
- spolupráce s komunitou a místní samosprávou
- spolupráce ZŠ a SŠ
- odborné a zájmové kroužky mezi ZŠ a SŠ (spolupráce)
- portfolia žáků, mj. s vlastními podnikatelskými nápady
- práce se silnými a slabými stránkami
- práce s nápadem (generování, Design Thinking)
- brainwriting, brainstorming – „každý nápad se cení, může se vyzkoušet“
- sociální a environmentální projekty
- mapování
- E-U-R třífázový model učení – vím, chci vědět, dozvěděl jsem se
- kladení otázek, které podporují myšlení a učení
- individuální a individualizované formy výuky

ZDROJE

Vědomí vlastních kvalit a efektivnosti	Motivace a vytrvalost	Mobilizace zdrojů	Finanční a ekonomická gramotnost	Mobilizace ostatních
Podpořte žáky v hledání toho, v čem je každý dobrý, i v tom, že talent nestačí a je třeba ho rozvíjet vlastní pílí a vytrvalostí. Zdroj, který žák hledá, je uvědomění a vyhodnocení, jaké má on nebo ostatní lidé silné a slabé stránky vzhledem k jejich využití při rozvíjení konkrétní příležitosti.	Budte pro žáky oporou, aby to nevzdali a neztratili trpělivost při dosahování jejich cílů, přes případné překážky a potíže. Naučte je nastavit si přiměřené motivační cíle pro sebe i pro skupinu, rozlišovat vnitřní a vnější motivaci a vytvářet správné klima pro motivaci svého týmu.	Hledejte se žáky zdroje, které potřebují k realizaci úkolů. Získat je a úsporně spravovat. Podporujte v žácích technickou a mediální gramotnost. Ze školy ať si odnášejí všeobecný přehled o poznatcích lidského vědění, na které mohou navázat při dalším studiu nebo při celoživotním vzdělávání.	Pro začátek se žáky vypracujte jednoduchý domácí rozpočet. Ukažte, jak obecně pracovat s rozpočtem. Odhadnout náklady spojené s realizací úkolu a hledat cesty pro jejich financování. V dalším stupni je nechte vytvořit plán dlouhodobé finanční a ekonomické udržitelnosti dané činnosti nebo firmy.	Rozvíjejte v žácích jejich komunikační a prezentační dovednosti. O svém záměru i výsledku činnosti ať dají vědět světu. Sám žák ať se nechává inspirovat zvenčí, dokáže srozumitelně vyjádřit myšlenku, prezentovat svůj názor a přesvědčit o něm ostatní.

ZDROJE

Doporučené nástroje a aktivity pro rozvoj podnikavých dovedností ZDROJE

- řešení praktických problémů školy za účasti žáků (žakovské parlamenty), případně i přizvaných zástupců obce
- prostor pro obhajování názorů a činů žáků, pro efektivní formulaci vlastních myšlenek
- účast na změně ve škole či v okolí školy – spoluzodpovědnost za rozhodnutí a využívání zpětné vazby
- vyvíjení aktivit motivovaných reálnými situacemi
- sebe prezentace a prezentace
- trénování pochopení podstaty věci, problému
- spolupráce s pozitivními vzory (podnikavost nejlépe osvětlí podnikavý člověk) a odborníky
- olympiády, žakovské soutěže (s výhrou)
- trénování psaní: e-mail, projektová žádost, životopis, motivační dopis apod.
- workshopy, výukové programy, inovační kempy
- sebezpoznavací aktivity (silné a slabé stránky, talent, vnitřní motivace)
- hodnotové vzdělávání – vzdělávací koncept, který staví hodnoty, vztahy a charakter žáka mezi priority školy
- žakovské portfolio jednoho žáka nebo skupiny žáků v rámci projektu
- debatní ligy, kluby
- stínování ve firmách/organizacích
- postupy rozvíjející kreativitu a myšlení
- postupy k posílení zodpovědnosti dětí za rozhodování a ke kvalitnějšímu využívání zpětné vazby
- postupy rozvíjející smysluplné využívání digitálních technologií

DO AKCE

Učení se skrze zkušenost	Spolupráce s ostatními	Plánování a řízení	Přebírání iniciativy	Vyrovňávání se s nejistotou, nejednoznačností a rizikem
<p>Reflektujte, reflektujte, reflektujte. Učte žáky se učit. Učte je učit se ze zkušeností a zkušenosti předávat ostatním. Nechávejte žákům dostatek prostoru pro získání zkušeností. Podporujte v žácích schopnost sebereflexe i kritického přijímání cizích názorů</p>	<p>Dejte žákům co nejvíce příležitostí ke spolupráci a zkoušení si různých rolí v týmu. Nechte žáka vysvětlovat svoje postoje, obhajovat svoje názory i nápady a respektovat názory ostatních. Podle svých silných stránek ať přebere roli v týmu a pracuje samostatně nebo jako součást týmu.</p>	<p>Ukažte žákům, jak si vytyčovat krátkodobé a dlouhodobé cíle, určovat si priority, stanovovat akční plány a přizpůsobovat se nepředvídatelným změnám. Žák je schopem zhodnotit své know-how a nebojí se chyb, protože se z nich poučí. Dokáže se přizpůsobit měnícím se okolnostem.</p>	<p>Zorganizujte se žáky jednoduchou akcí. Plánujte a formulujte dílčí cíle. Nechte žáky při realizaci jednoduchých úkolů až po velké projekty přebírat zodpovědnost za jejich rozhodování a plnění. Nechť žáci uvádí do pohybu procesy, které vytváří hodnotu.</p>	<p>Podpořte žáky v chuti zkoušet nové věci, nebát se chyb a s chybou pracovat, při řešení problémů vycházet z vlastních zkušeností a snažit se rozeznat riziko přijatelné od nepřijatelného. Riziko neúspěchu se žáci snaží eliminovat testováním nápadů i prototypů nebo zapojením dalších členů týmu.</p>

DO AKCE

Doporučené nástroje a aktivity pro rozvoj podnikavých dovedností DO AKCE

- týmové projekty
- žákovské miniprojekty (krátkodobé, dlouhodobé)
- žákovské soutěže (realizační/projektová etapa)
- prezentace vlastních projektů, nápadů
- žákovské konference
- žákovské firmy
- odborné praxe, stáže ve firmách, včetně zahraničních
- profesionál ve škole, přirozený průnik školního a pracovního světa – viz koncept profík dne
- exkurze s praktickými činnostmi žáků
- školní výlety organizované žáky
- aktivity připravované žáky SŠ pro žáky ZŠ
- dny otevřených dveří – žáci jsou (spolu)organizátory
- metodické dny firem
- tematické dny a týdny
- žáky připravené školní časopisy, jarmarky, besídky, výstavy, žákovské bazary (burzy, blešáky), zahradní slavnosti
- organizace zájmových kroužků pro veřejnost, např. šití (spojení školy a komunity) aj.
- sportovní turnaje pro rodiče, turistický pochod, cyklistické vyjížďky, dílny pro rodiče a děti...
- podpora aktivit žákovského parlamentu
- rozšíření badatelsky orientované výuky o krok Do akce!
- nabídka účasti v dobrovolných veřejně prospěšných projektech, tzv. dobrovolnictví
- vlastní celoroční třídní projekty
- projekty založené na meziročníkové spolupráci žáků

JAK NEJLÉPE UKÁZAT A DOLOŽIT DOVEDNOSTI SPOJENÉ S PODNIKAVOSTÍ?

Dovednosti spojené s podnikavostí jsou a budou podle předpovědí vývoje trhu práce stále více potřeba i v budoucnu. Při přijímacích pohovorech firmy zjišťují, jaké podnikavé kompetence uchazeči mají. Zaměstnavatelé dnes čím dál tím víc oceňují, když mají absolventi co ukázat. Patří sem i jejich **zkušenosti ze školy, školních projektů i mimoškolní činnosti**.

Jak žáci doloží všechny aktivity, projekty, dovednosti a zkušenosti, které je budou prezentovat na trhu práce a posunou dál v kariéře a v dalším vzdělávání? Konkrétně své podnikatelské dovednosti ukážou v těchto dokladech:

e-portfolio

- Žákovská portfolia
- [Start iD](#)
- [Europass portfolio](#)

Životopis

Doklad o dobrovolnictví

Motivační dopis

VIZE ŠKOLY

Chceme vychovávat samostatné podnikavé
odborníky s odvahou měnit svět.

Vést je cestou od dokonale zvládnutého řemesla
k vedení vlastní firmy
a získání k tomu všech potřebných vědomostí,
dovedností a kvalifikací.